

Notat om tilråding av vedtak om oppheving av vernesone

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Til: Seksjonssjef Lise Charlotte Rokkones

Dato: 26. juli 2024

Fra: Seksjon fiskehelse og fiskevelferd

Saksnummer: 2023/170852

FASTSETTELSE AV ENDRINGSFORSKRIFT

-om opphevelse av vernesonen i restriksjonssoneforskrift for ILA i Øygarden, Austevoll, Bergen og Bjørnafjorden kommuner, Vestland.

Innholdet i forskriftsforslaget:

Forskrifter om restriksjonssone for infeksjøs lakseanemi (ILA) opprettes for å forebygge, begrense og bekjempe sykdommen hos fisk i forskriftens virkeområde.

Vi foreslår nå en endring av [Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi \(ILA\) hos akvakulturdyr, Øygarden, Austevoll, Bergen og Bjørnafjorden kommuner, Vestland - Lovdata](#)

I forskriftens § 2 om virkeområde, oppheves vernesonen rundt lokalitet 31038 Buarøy i Øygarden kommune med virkning fra 28. juli 2024. Dagens overvåkingssone oppheves samme dato. Lokalteter som tidligere var omfattet av overvåkingssonen, tas ut av restriksjonssoneforskriften. Ny overvåkingssone vil utgjøre det området som tidligere var vernesone. Restriksjonssonen går over i en overvåkingsfase fra 28. juli 2024. Den foreslåtte overvåkingssonen vil gjelde i to år fra vernesonen ble opphevet, altså til 28. juli 2026.

Utover opphevelse av vernesonen og endring av overvåkingssonens utstrekning, foretas det følgende endringer i restriksjonssoneforskriften:

For forskrifter som endres etter september 2023, hvor vernesonen oppheves, avviker vi fra forskriftsmalen og tar ikke inn et nytt ledd i § 10 med forbud mot å flytte fisk fra overvåkingssonen. Dette forbudet relaterer seg til kategorisering av helsestatus fra omsetnings- og sykdomsforskriften og beslutning (EU) 2015/1554, og har vært inkludert i endringsforskriftene siden våren 2021. Dette forbudet tas ikke med i fremtidige restriksjonssoneforskrifter.

Kravene til overvåking vil fortsatt gjelde i to år til.

Bakgrunn:

Vernesonen i restriksjonssoneforskriften har sin bakgrunn i utbrudd av fiskeesykdommen ILA ved lokaliteten 31038 Buarøy i Øygarden kommune i Vestland fylke i august 2023.

Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Øygarden, Austevoll, Bergen og Bjørnafjorden kommuner, Vestland, ble fastsatt 18. august 2023.

Mattilsynet, region Sør og Vest sendte 21. juni 2024 anmodning til Mattilsynets hovedkontor ved seksjon fiskehelse og fiskevelferd om å oppheve vernesonen rundt lokalitet 31038 Buarøy 28. juli 2024.

I anmodningen opplyste regionen at vernesonen startet koordinert brakklegging 28. mai 2024. Utbruddslokaliteten Buarøy var tømt for fisk 13. september 2023, og opprydding, vask og desinfeksjon av anlegget ble godkjent av Mattilsynet 14. mars 2024. Pålagt tre måneders brakklegging ble påbegynt samme dato.

Vernesonen omfatter i tillegg til lokalitet Buarøy, også lokalitetene Skjerholmen N og Fiksneset. Lokalitet Skjerholmen N ble tømt for fisk 3. januar 2024 og fikk godkjent vask og desinfeksjon 11. april 2024. Lokalitet Fiksneset fikk godkjent vask og desinfeksjon 28. mai 2024.

Det vil si at pålagt tre måneders brakklegging av utbruddslokalitet og pålagt to måneders koordinert brakklegging av vernesonen vil være oppfylt 28. juli 2024.

Regionen mener alle forhold som er beskrevet i forskriftens § 13 om krav til opphevelse av vernesonen vil være oppfylt 28. juli 2024, og anmoder derfor hovedkontoret om å oppheve tiltakene i vernesonen og gjøre vernesonen om til ny overvåkingssone fra samme dato.

Seksjon fiskehelse og fiskevelferd er enig i regionens vurdering, og ber om at vedlagte endringsforskrift om opphevelse av vernesonen fastsettes.

Restriksjonssoneforskriften skal i tråd med forskriftens § 18 andre ledd, oppheves automatisk to år etter fastsettelse av endringsforskrift som opphever vernesonen i samsvar med forskriftens § 13. Restriksjonssoneforskriften vil derfor oppheves automatisk 28. juli 2026.

Formål:

Formålet med forskrift om restriksjonssone er å hindre videre spredning av ILA. Formålet med foreslåtte endring av forskriften er å oppheve vernesonen nå som kravene for sykdomsbekjempelse er oppfylt. Området går nå over i neste fase med overvåking av ILA.

Høring:

Opphevelsen av vernesonen skjer i tråd med anvisning i forskriften og trenger ikke særlig høring, se forskriftens § 13.

Tilråding:

Basert på vurderingene ovenfor, tilrår seksjon fiskehelse og fiskevelferd at vedlagte forskrift om endring av forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og

bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Øygarden, Austevoll, Bergen og Bjørnafjorden kommuner, Vestland, fastsettes.

Vedlegg:

Forskrift om endring av forskrift 18. august 2023 nr. 1335 om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Øygarden, Austevoll, Bergen og Bjørnafjorden kommuner, Vestland

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet, hovedkontoret 26. juli 2024 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790, delegeringsvedtak 5. mai 2004 og forskrift 6.april .2022 nr. 632 som utfyller dyrehelseforskriften med bestemmelser om melding, rapportering overvåkning, utryddelsesprogram og sykdomsfri status for bestemte dyresykdommer (dyrehelseovervåkningsforskriften) § 3, jf. forordning (EU) 2020/689 art. 58.

I

I forskrift 18. august 2023 nr. 1335 om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Øygarden, Austevoll, Bergen og Bjørnafjorden kommuner, Vestland, gjøres følgende endringer:

§ 2 skal *endret* lyde:

Forskriften gjelder opprettelse av restriksjonssone bestående av vernesone og overvåkningssone i Øygarden, Austevoll, Bergen og Bjørnafjorden kommuner, Vestland fylke.

Vernesonen omkring lokalitet 31038 Buarøy i Øygarden kommune oppheves med virkning fra 28. juli 2024. Området som omfattet vernesonen vil fra 28. juli 2024 utgjøre ny overvåkingssone.

Overvåkingssonen omfatter lokalitetene 31038 Buarøy, 20115 Skjerholmen N og 31157 Fiksneset, og avgrenses:

- Mot nord i rett linje over Raunefjorden fra Skotaneset (5,122899; 60,261932) til Vardaneset (5,210680; 60,276913)*
- Mot øst i rett linje over Fanafjorden fra Milde (5,274688; 60,255396) til Berneset (5,293649; 60,239821)*
- I sør fra Hendersberget (5,279375; 60,206555) i rett linje til punkt i Lysefjorden ved grense mellom Bergen og Bjørnafjorden kommuner (5,288819; 60,193469), videre til punkt i sjø i grense mellom Bergen, Bjørnafjorden og Austevoll kommuner (5,245146; 60,174852), videre til punkt i Krossfjorden nord for Stora Skorpo (5,188298; 60,170180), videre til Flatøyna (5,111973; 60,172143) og inn til Blokkebærskaget (5,107521; 60,175291).*

Koordinatene er angitt i desimal grader.

I vedlagte kart er overvåkingssonen merket med gult.

Kapittel II om tiltak i vernesonen oppheves.

§ 13 skal endret lyde:

Etter at all laksefisk fra anleggene i vernesonen er slaktet ut, anlegg og utstyr forskriftsmessig rengjort og desinfisert, lokalitetene har gjennomført en samordnet brakklegging av vernesonen i minimum to måneder og anlegg der det er påvist ILA er brakklagt i minimum tre måneder, kan Mattilsynet vedta at vernesonen skal oppheves. *Fra samme dato gjøres vernesonen om til ny overvåkingssone. Vernesonen omkring lokalitet 31038 Buarøy i Øygarden kommune oppheves med virkning fra 28. juli 2024. Området som var omfattet av vernesonen utgjør fra 28. juli 2024 ny overvåkingssone.*

Vedlegg 1 (kart) til forskriften erstattes av vedlegg 1 til denne forskriften.

II

Forskriften trer i kraft 28. juli 2024

Vedlegg 1:

Kart over ILA-restriksjonssone i Øygarden, Austevoll, Bergen og Bjørnafjorden kommuner, Vestland

